

Alcohol en drugs op evenementen

Leidraad voor gemeenten

Alcohol en drugs op evenementen

Leidraad voor gemeenten

1 Voorbereiding

1 Voorbereiding

Bij de samenwerking rond alcohol- en drugsbeleid is de uitdaging om elkaar in een gezamenlijk doel te vinden: een leuk evenement waarbij zowel de wetten worden nageleefd en gehandhaafd als problemen met (overmatig) alcohol- en drugsgebruik worden voorkomen of beperkt.

- ✓ Alle relevante stakeholders werken samen: gemeente, GGD/GHOR, politie, OM, gemeentelijke toezichthouders, organisatoren van evenementen en verslavingspreventie
- ✓ Ieder heeft inzicht in de belangen en verantwoordelijkheden van de samenwerkingpartners
- ✓ Er is een risicoanalyse alcohol en drugs gemaakt die rekening houdt met de interactie tussen: kenmerken van de bezoekers X kenmerken van het evenement X kenmerken van de te verwachten middelen
- ✓ Er is in het alcohol- en drugsbeleid een balans gezocht tussen maatregelen die de gezondheid van de bezoekers ten goede komen en openbare orde en veiligheid
- ✓ Er zijn heldere afspraken gemaakt met alle stakeholders over rollen en verantwoordelijkheden bij:
 - aantreffen van drugs
 - omgang met personen onder invloed
 - signaleren van minderjarigen met alcohol
 - overtreders van de Drank- en Horecawet

[Lees meer in Hoofdstuk 1 Inleiding](#)

Risicoanalyse

Wist u dat op festivals met een jong publiek meer problemen met alcohol te verwachten zijn?

Tip: wees op de hoogte van actuele drugsinfo

Neem contact op met de instelling voor verslavingszorg in uw werkgebied. Zij kunnen u informeren over voor het evenement relevante trends en ontwikkelingen op het gebied van drugs en drugsgebruik(ers).

Alcohol en drugs op evenementen

Leidraad voor gemeenten

2 Communicatie

2 Communicatie

Over het alcohol- en drugsbeleid op uw evenement communiceert u tijdig met uw bezoekers. Niet alleen de wet- en regelgeving komt aan bod maar ook gezondheidsinformatie verdient aandacht.

- ✓ Huisregels over alcohol en drugs worden gecommuniceerd op verschillende plaatsen en momenten, zodanig dat bezoekers van te voren weten wat zij kunnen verwachten en daar tijdens het evenement aan herinnerd worden
- ✓ Huisregels sluiten aan op de geldende wet- en regelgeving - zie ook 3 Toezicht en handhaving
- ✓ Stewards, barpersoneel en beveiliging verwijzen naar de huisregels wanneer zij bezoekers aanspreken op ongewenst gedrag of hun middelengebruik
- ✓ Optioneel bij evenementen waar veel drugsgebruik wordt verwacht, is zorgen voor voorlichting aan de bezoekers over veilig uitgaan en/of over het beperken van de risico's van alcohol en drugs. Daarvoor zijn twee mogelijkheden: het inzetten van Unity ([zie p. 30](#)) en Celebrate Safe ([zie p.31](#))

Lees meer in hoofdstuk 2 Informatievoorziening en communicatie

Huisregels

Wist u dat het niet is toegestaan om mensen bij het betreden van het terrein aan te spreken op de overtreding van een huisregel die zij daarvoor nog niet hadden kunnen weten?

Alcohol en drugs op evenementen

Leidraad voor gemeenten

3 Toezicht en handhaving

3 Toezicht en handhaving

Goede afspraken over toezicht op en handhaving van de wet- en regelgeving dragen bij aan een veilig verloop van uw evenement. Verhelderen van verantwoordelijkheden en inzetten van maatregelen dragen daaraan bij.

Verantwoordelijkheden

Voor alle betrokken partijen is helder dat:

- ✓ de organisator verantwoordelijk is voor een veilig verloop van het evenement en voor de naleving van de Drank- en Horecawet (DHW), Opiumwet (Opw) en andere vergunningsvoorschriften
- ✓ de beveiliging toeziet op naleving van de huisregels, optreedt bij overtredingen en (gezondheids)incidenten signaleert
- ✓ de politie verantwoordelijk is voor het toezicht buiten het terrein
- ✓ de gemeentelijke toezichthouders (boa's) en, in mindere mate, de politie erop toezien dat de organisator de vergunningsvoorwaarden en de DHW naleeft

Afspraken maken

Rekening houdend met wet- en regelgeving en afspraken tussen gemeente, politie en OM zijn onder meer afspraken gemaakt over:

- ✓ de wijze waarop omgegaan wordt met personen die onder invloed van alcohol en/of drugs onwel worden of voor overlast zorgen
- ✓ het signaleren van minderjarigen met alcohol
- ✓ situaties waarbij een persoon overgedragen dient te worden aan de politie

- ✓ hoe te handelen wanneer verstrekkers van alcohol de Drank- en Horecawet niet naleven

Inzetten van maatregelen en interventies

Afgewogen is welke maatregelen worden ingezet om de alcohol- en drugswetgeving te handhaven. Beschikbare maatregelen zijn bijv.:

- ✓ Plaatsen van een dropbox (zodat bezoekers vrijwillig en anoniem afstand kunnen doen van ongeoorloofde goederen)
- ✓ Fouilleren van bezoekers en visiteren (onderzoeken van bagage)
- ✓ Inzetten van drugshonden
- ✓ Controleren op de alcoholleeftijd
- ✓ Controleren op wederverstrekking (drank gekregen van familie of oudere vrienden)
- ✓ Controleren op personen onder invloed om hen in een vroeg stadium te kunnen aanspreken of tijdig te kunnen ingrijpen om escalatie te voorkomen

[Lees meer in Hoofdstuk 3 Toezicht en Handhaving](#)

Alcohol en drugs op evenementen

Leidraad voor gemeenten

4 Barmanagement

4 Barmanagement

Alcoholverstrekking op evenementen is gebonden aan wettelijke regels en aanvullende voorschriften van de gemeente. De Drank- en Horecawet is primair een volksgezondheidswet, bedoeld om de verstrekking van alcohol te reguleren. Met verantwoorde verstrekking van alcohol is echter ook de veiligheid op het festival gediend.

Het is de verantwoordelijkheid van de organisator om te zorgen dat de verstrekking van alcohol tijdens een evenement op verantwoorde wijze plaatsvindt. Verschillende (wettelijke) voorschriften en maatregelen worden daarvoor toegepast.

- ✓ Elk alcoholverkooppunt heeft een barcoördinator, die verantwoordelijk is voor de verantwoorde verstrekking van alcohol
- ✓ De barcoördinator verzorgt een briefing van het barpersoneel, komt te hulp bij incidenten aan de bar en is verantwoordelijk voor de communicatie met andere diensten op het evenement
- ✓ Het barpersoneel is getraind in alcohol schenken volgens de regels van de Drank- en Horecawet en het Wetboek van Strafrecht en er wordt gecontroleerd op naleving van de regels
- ✓ Er zijn (gedrags)regels opgesteld voor het personeel, bijv. verbod op het nuttigen van alcohol tijdens dienst, en deze zijn helder gecommuniceerd

[Lees meer in hoofdstuk 4 Horeca en barmanagement](#)

Leidinggevende horecapunten

Wist u dat u als gemeente aan evenementorganisatoren de voorwaarde kunt stellen dat bij elke bar waar alcohol verkocht wordt, ten minste één leidinggevende aanwezig is die toeziet op verantwoorde alcoholverstrekking?

Tip: barpersoneel laten scholen

Barpersoneel dat alcohol schenkt op uw evenement moet op de hoogte zijn van de geldende wetgeving. Er zijn verschillende scholingsmogelijkheden met betrekking tot alcohol (en drugs) op evenementen ([zie p.50](#)).

Alcohol en drugs op evenementen

Leidraad voor gemeenten

5 Horeca

5 Horeca

Tijdens een evenement draagt de invulling van het horeca aanbod bij aan het voorkomen van problemen door alcohol- en drugsgebruik en daaraan gerelateerde gezondheidsrisico's. Er zijn verschillende maatregelen om dit vorm te geven.

De volgende maatregelen kunnen worden ingezet om overmatig alcohol- en drugsgebruik en daarmee samenhangende gezondheidsrisico's te voorkomen:

- ✓ De prijs van alcohol is hoger dan de prijs van alcoholvrije dranken
- ✓ Extreme prijsacties of happy hours zijn verboden
- ✓ Er is een aantrekkelijk alcoholvrij aanbod
- ✓ Er wordt (alleen) bier met een lager alcoholpercentage verkocht
- ✓ Drank wordt in veiligheidsglas geschonken
- ✓ Er zijn voldoende eetgelegenheden tijdens het evenement, bij voorkeur met zoute voeding in het assortiment (zie tip!)

[Lees meer in hoofdstuk 4 Horeca en barmanagement](#)

Eetgelegenheden

Wist u dat de kans op gezondheidsrisico's afneemt als bezoekers kunnen eten tussen het feesten door? Het geeft hen een rustpunt en voedingsstoffen worden aangevuld. (Zoute) voeding kan bijvoorbeeld helpen een watervergiftiging bij ecstasygebruik te voorkomen.

Tip

Zorg voor ruim alcoholvrij aanbod. Voorbeelden hoe evenementen omgaan met alcoholvrije alternatieven zijn terug te lezen in de [Inspiratiesheet alcoholvrij en NIX18](#).

Alcohol en drugs op evenementen

Leidraad voor gemeenten

6 EHBO

6 EHBO

Eerste hulpverleners op evenementen komen in aanraking met patiënten die onder invloed zijn van alcohol en/of drugs. Dat levert specifieke gezondheidsincidenten op en ook reageren mensen onder invloed anders dan wanneer zij nuchter zijn. Hoe zorgt u ervoor dat de EHBO-post en hulpverleners daarop zijn toegerust?

Organisator en vergunningverlener maken afspraken over de inzet van professionele medische hulpverlening.

Rollen en verantwoordelijkheden

- ✓ De organisator draagt zorg voor de inzet van professionele medische hulpverlening
- ✓ De gemeente neemt in de evenementenvergunning op aan welke voorwaarden de hulpverlening moet voldoen
- ✓ De GHOR adviseert de gemeente over de benodigde inzet van kwantitatief en kwalitatief adequate medische hulpverlening

Minimale eisen EHBO-post

- ✓ EHBO-post(en) en hulpverleners zijn goed herkenbaar en bereikbaar
- ✓ Eerstehulpverleners zijn in het bezit van een geldig eerstehulp-diploma
- ✓ De EHBO-post is voldoende ingericht (zie p. 57-58)
- ✓ Er is rekening gehouden met de risicoanalyse voor middelengebruik (zie p.58)

- ✓ Bij de EHBO-post is bij voorkeur een (observatie)ruimte ingericht voor (na)behandeling van mensen die bij de EHBO post zijn geweest. Gemeenten kunnen dit zelfs verplicht stellen (zie p. 59)
- ✓ Er is een vrije aanrijroute naar het ziekenhuis
- ✓ Voorkom betrokkenheid van beveiliging bij de EHBO-post
- ✓ Er vindt goede afstemming plaats tussen EHBO-medewerkers, beveiliging en organisatie, zodat bij incidenten snel geschakeld kan worden

[Lees meer in hoofdstuk 5 EHBO](#)

Tip

Wist u dat: het voor dance-events wordt aangeraden om een speciaal getraind medisch team in te zetten, met verschillende specialismen en kennis van uitgaansdrugs?

Politie

Handhaving

Openbaar v

sbandjes 18+

meentehuis

Alcohol en drugs op evenementen

Leidraad voor gemeenten

7 Harm reduction

Politie

Handhaving

7 Harm reduction

In de praktijk is het vrijwel onmogelijk om drugsgebruik tijdens evenementen helemaal te voorkomen. Er zijn echter verschillende schadebeperkende ('harm reduction')-maatregelen die u kunt inzetten, om veiligheid- en gezondheidsschade door drugsgebruik te beperken.

Zeker wanneer tijdens een evenement veel drugsgebruik wordt verwacht, is het van belang om na te denken over het reduceren van veiligheid- en gezondheidsschade die door drugsgebruik kan ontstaan. Hieronder vindt u enkele voorbeelden van (niet wettelijk verplichte) 'harm-reduction'-maatregelen die u tijdens uw evenement kunt inzetten.

Voorkomen van gezondheidsincidenten bij risico op (overmatig) drugsgebruik

- ✓ Er is voorlichting beschikbaar over de risico's van alcohol en drugs (zie ook 2 Communicatie)
- ✓ Er zijn chill-out ruimtes ingericht wanneer u risico's verwacht op het gebied van alcohol, drugs of vermoeidheid. Een chill-out is een ruimte met weinig prikkels waar mensen kunnen uitrusten en afkoelen. Medisch toezicht is een pré
- ✓ Gratis drinkwater is beschikbaar (gemeenten kunnen dit in de vergunning als verplichting opnemen). De GHOR heeft geadviseerd over watervoorzieningen

- ✓ Er zijn afspraken gemaakt over klimaatbeheersing m.b.t. luchtvochtigheid en temperatuur met het oog op gezondheidsrisico's zoals oververhitting

[Lees meer in hoofdstuk 6 Harm reduction](#)

Advies over water drinken

Wist u dat te weinig water drinken bij xtc-gebruik kan leiden tot oververhitting en uitdroging, maar teveel water drinken watervergiftiging tot gevolg kan hebben? Het is daarom heel belangrijk om ook advies te geven over drinkhoeveelheden water.

Openbaar v

sbandjes 18+

meentehuis

Alcohol en drugs op evenementen

Leidraad voor gemeenten

8 Vervoer

8 Vervoer

Bij het verlaten van het terrein aan het einde van een evenement kunnen er gemakkelijk incidenten ontstaan wanneer mensen moe zijn en niet meer nuchter. Dit geldt vooral op evenementen met een verhoogde risicoverwachting voor alcohol- en drugsgebruik.

De volgende maatregelen worden ingezet om rijden onder invloed te voorkomen:

- ✓ Er is voldoende en gemakkelijk te bereiken openbaar vervoer
- ✓ Op en rond de parkeerplaatsen en OV-opstappunten is goede logistiek georganiseerd
- ✓ Na afloop wordt het publiek weggeleid van het evenement en van andere horeca zodat er niet doorgedronken wordt
- ✓ Op de parkeerterreinen is toezicht om rijden onder invloed te voorkomen
- ✓ Het publiek wordt geïnformeerd over veilig verkeer en rijden onder invloed

[Lees meer in hoofdstuk 7 Vervoer](#)

Tip: voorkom rijden onder invloed

Bezoekers kunnen op verschillende momenten rond het evenement met voorlichtingsboodschappen en/of voorlichtingsteams gestimuleerd worden nuchter in de auto te stappen. Informeer bezoekers van het evenement actief op de parkeerplaats, bij de ingang van het terrein, op het terrein zelf en bij de uitgang.

Politie

Handhaving

Openbaar v

sbandjes 18+

meentehuis

Alcohol en drugs op evenementen

Leidraad voor gemeenten

9 Monitoring en evaluatie

9 Monitoring en evaluatie

Op ieder evenement gaan dingen goed en minder goed. Leer van de ervaringen, zeker bij jaarlijks terugkerende evenementen. Tijdens het evenement is het monitoren van alcohol- en drugsgebruik een voorwaarde om tijdig en adequaat te kunnen anticiperen of reageren op risicovolle situaties. Daarnaast kunnen de verkregen gegevens als input gebruikt worden voor de evaluatie na afloop van het evenement.

De volgende partijen en gegevens leveren informatie over de alcohol- en drugssituatie van het evenement:

- ✓ De beveiliging geeft informatie over de in beslag genomen middelen
- ✓ Op de EHBO-post registreert men (anoniem) de aard van de zorgcontacten
- ✓ Het observeren van het gedrag van het publiek wordt gebruikt als aanvullende informatiebron

De gemeente is verantwoordelijk voor het controleren of een evenement aan alle vergunningsvoorschriften voldoet. Na afloop van een evenement evalueert u samen met relevante partijen:

- ✓ in hoeverre de vergunningsvoorschriften zijn nageleefd
- ✓ in hoeverre de genomen maatregelen tijdens het evenement effect hebben gehad op (problemen door) alcohol- en drugsgebruik
- ✓ welke onvoorziene omstandigheden zich hebben voorgedaan, die bij een volgend evenement voorkomen moeten worden

Lees meer in hoofdstuk 8 Monitoring en evaluatie

Tip: hulpmiddel bij monitoring

De gemeente Amsterdam heeft een instrument, de Peilstok, ontwikkeld waarmee integraal toezicht uitgeoefend kan worden op evenementen. De bevindingen geven ook relevante input voor de evaluatie. De Peilstok is te vinden in de bijlage van het Amsterdams beleidskader dance events ([zie p.73](#)).

Politie

Handhaving

Openbaar v

sbandjes 18+

meentehuis